

Na put plenarnu sjednicu CIAM-a krenuo sam u četvrtak 13. ožujka, avionom do Züricha, a zatim vlakom do Lausanne. Nakon što sam se smjestio u hotelu, potražio sam Olimpijski muzej jer se u njemu trebala održati plenarna sjednica CIAM-a.

U petak, 14. ožujka 2003., plenarna sjednica CIAM-a je počela u 9.15. Nakon pozdrava i uvodnih riječi sjednica je prekinuta jer je do 12 na redu bio sastanak podkomiteta (*Technical meetings*) i to za *Free Flight*, F3B/J, F3C i *Education/Information*.

Budući da to područje bolje poznam pridružio sam se radu najbrojnije grupe tj. F3B/J ili točnije *RC Soaring* podkomitetu. Radom tehničkog sastanka predsjedao je Tomas Bartovsky.

Tijekom sastanka raspravljane su teme koje je kasnije prema dnevnom redu (agendi) odobravalu plenarna sjednica.

U 13.00 prozivkom delegata nastavljen je rad plenarne sjednice. Nakon toga su slijedili izvještaji s generalne konferencije FAI-a i sa svjetskih prvenstva, pa predsjednika pojedinih podkomiteta te izvještaji o World Cupu za 2002. godinu.

Potom je na red došlo usvajanje liste sudaca i članova podkomiteta (*Subcommittees*).

Na tim listama nema nikoga iz Hrvatske jer jednostavno nismo nikoga nominirali. Sad barem znam postupak i za slijedeću godinu se to može lako ispraviti.

Rad je nastavljen glasanjem o dodjeli diploma pojedinim modelarima.

FAI Aeromodelling Gold Medal dobio je Frank ZAIC iz USA, *Alphonse Penaud Diploma* nije dodijeljena zbog izjednačenosti pri glasanju. *Antonov Aeromodelling Diploma* dodijeljena je Helmutu Quabeck iz Njemačke, a *Frank Ehling Diploma* Gyorgyju Pinkertu iz Mađarske.

Gospodin Emil Giezendanner iz Švicarske predstavio je novi interaktivni CIAM Flyer koji se može vidjeti i na web siteu FAI-a.

Jedna od bitnih odluka je da se pod CIAM-ove nadležnosti počnu uvoditi i aerostati tj. letjelice lakše od zraka (To je inače u suprotnosti s CIAM-ovom definicijom modela koji mora biti teži od zraka.) Zasad bez ikakvih pravila nego samo kao načelna odluka.

World Air Games 2005 - zasad se još ne zna tko će biti organizator, ali poznat je format kojim se želi povećati njihova atraktivnost. WAG treba (smije) trajati najviše 7 dana, a sve se treba odvijati na jednom aerodromu (eventualno smije biti još aktivnosti na jednom pomoćnom terenu).

Stav CIAM biroa je da od aeromodelarskih aktivnosti novi format WAG zadovoljavaju samo tri kategorije: *artistic aerobatics*, *Indoor R/C Aero Musicales* i F3K. *Artistic aerobatics* je kategorija u kojoj u skladu s glazbom mogu zajedno letjeti avioni i helikopteri. (Marketinški se to može izvrnuti u to da avioni lete protiv helikoptera.) *Aero Musicales* su lagani radi upravljani modeli (mase do max. 500 grama) pokretani elektromotorom koji lete u zatvorenim prostorima također u skladu s glazbom. Da bi se zadovoljio novi format WAG-a - sve na jednom mjestu, *time sharing*, mogućnost brzog prekida i nastavka natjecanja, te trajanje natjecanja od nekoliko sati ili najviše do jednog dana zaključak je da bi se F3K mogao letjeti po malo izmijenjenim pravilima i u potpunosti ispuniti te zahtjeve.

Prvi dan plenarne sjednice završen je svečanim proglašenjem trojice prvoplasiranih u poretku za World Cup za sve kategorije. Nažalost, po mom mišljenju a i mišljenju Finskog delegata Erkki Arima, podjela medalja je bila daleko od onoga što bi ona trebala biti. Naime, medalje su bez ikakve najave preuzimali malo delegati, malo sami natjecatelji, malo nitko, tako da je to izgledalo vrlo konfuzno a sve skupa je bilo gotovo za deset do petnaest minuta.

Drugi dan plenarne sjednice nastavljen je u subotu glasanjem o usvajanju pojedinih prijedloga prema dnevnom redu. Nabranje svih usvojenih odluka u ovom izvještaju jednostavno bi bilo predugačko, a velik dio usvojenih odluka za aktivnosti Hrvatskoj nema posebnog značaja. Iz tog razloga navest ću samo neke od odluka za koje mislim da su bitne za hrvatske aeromodelare.

Glasanju je prethodilo izvještaj povjerenika CIAM-a pri parlamentu EU-a. U svom izlaganju je kao dobru vijest naveo odluku parlamenta EU o dodijeli 23 kanala namijenjenih isključivo za aeromodelarstvo (od 35.000 do 35.220 MHz). Zabrinjavajuća vijest je osnivanje EASA – *European Aviation Safety Agency* čije djelovanje će se pomno pratiti jer žele donijeti mnogo propisa a pri tome postoji opasnost da ne razmatranjem aeromodelarskih problema donesu odluke s velikim posljedicama po aeromodelarstvo.

B.10. Radio Control – Czech Republic. Add the following sentence at the end of paragraph B.10.2:

<Using a frequency differing from that assigned by the organizer in the starting list, except if the contest director allows the change in advance, is considered unauthorized transmission>.

Ukoliko natjecatelj ne zamjeni kristal ili to zaboravi učiniti ili nešto treće smatra se da je riječ o nedozvoljenoj radio emisiji, a sankcija je isključenje iz daljnjeg natjecanja.

Jednoglasno usvojeno

B.16. Complaints and Protests – Sweden. Add this new paragraph at the end of B.16.2.:

NOTE: A complaint may also be filed. The purpose of a complaint is to obtain a correction without the need to make a formal protest. See Sporting Code –General Section, Chapter 5>.

Uz dosad poznati službeni protest koji se predavao u pisanom obliku i uz plaćanje od sada je moguće uložiti i žalbu koja je hijerarhijski niža od protesta. Cilj ove odluke je izbjegavanje podnošenja formalnog protesta kao prvog koraka jer često je riječ o problemima koji se mogu jednostavno riješiti.

24 glasa za, 12 suzdržanih

FREE FLIGHT CLASS F1A - GLIDERS

a) 3.1.7 Duration of Flights - Free Flight Subcommittee

Add the following new text at the end of paragraph 3.1.7:

<Maximum durations greater than three minutes should only be used for rounds at times when wind and thermal activity are expected to be at a minimum>.

Pojašnjenje usvojeno s 36 glasa za, 3 ne glasa.

b) 3.1.7 Duration of Flights - Free Flight Subcommittee

Modify first paragraph of 3.1.7 to read:

<The maximum duration to be taken for the official flights in world and continental championships is four minutes for the first round and three minutes for subsequent rounds. **In other international events a maximum of three minutes will be used for all rounds unless different durations (not exceeding four minutes) have been announced in advance in the contest bulletin for specific rounds>.**

Znači na svim natjecanjima osim W.Ch. i Eu.Ch. svi letovi su po 3 minute osim ako organizator u raspisu ne najavi mogućnost da neki od letova bude od 4 minute.

Usvojeno jednoglasno.

3.1.11 Launching Devices - Free Flight Subcommittee Add to the end of 3.1.11.a:

<Metal cables are prohibited>.

Razlog – sigurnost. Ne znam da li netko koristi tanku metalnu sajlu, ali očigledno je da ih je netko koristio.

Usvojeno jednoglasno.

CLASS F1B / C

3.2.7 Duration of Flights - Free Flight Subcommittee. Add at the end of the paragraph:

<Maximum durations greater than three minutes should only be used for rounds at times when wind and thermal activity are expected to be at a minimum>.

Pojašnjenje - usvojeno jednoglasno.

b) 3.2.7 Duration of Flights - Free Flight Subcommittee. Modify first paragraph to read:

<The maximum duration to be taken for the official flights in world and continental championships is five minutes for the first round and three minutes for subsequent rounds. **In other international events a maximum of three minutes will be used for all rounds unless different durations (not exceeding five minutes) have been announced in advance in the contest bulletin for specific rounds>.**

Znači na svim natjecanjima osim W.Ch. i Eu.Ch. svi letovi su po 3 minute osim ako organizator u raspisu ne najavi mogućnost da neki od letova bude dulji ali ne više od 5 minuta.

Usvojeno jednoglasno.

RC Soaring F3B / F3J

CLASS F3B

5.3.1.3. Characteristics of F3B Model Aircraft – Czech Republic

Add at the end of the second sentence of paragraph 5.3.1.3.b to read:

<Any device for transmission of information from the model to the pilot is prohibited. **Any use of telecommunication devices (including transceivers and telephones) in the field by competitors, helpers or team managers is not allowed**>.

Za vrijeme natjecateljskog leta (*task-a*) pilot, team menager i njegovi pomoćnici ne smiju koristiti telekomunikacijske uređaje.

Usvojeno jednoglasno.

5.3.2.2. Launching – Germany. Change as follows:

The power source shall be a 12 volt lead/acid battery. The maximum cold cranking ampere capability should be not more than

300 amperes DIN or

355 amperes IEC or

500 amperes SAE or

510 amperes max. according to EN 60095-1 (10s/7.5V at –18°C)

Izmjena pravilnika zbog pogreške u tekstu pravilnika – samo usklađivanje sa standardom.

Usvojeno jednoglasno.

CLASS F3J

5.6.3. Contest Flights – Germany. Change paragraph e) as follows:

If no official time has been recorded the competitor is entitled to a new working time according to the priorities mentioned in paragraph 5.6.4.

Ukoliko se natjecatelju ne izmjeri vrijeme leta, ima pravo na ponavljanje leta sukladno pravilima za prioritete načina ponavljanja leta. (O tome u sljedećem paragrafu.)

5.6.4. Reflights - Germany + Technical meeting – Change the whole paragraph as follows:

The Competitor is entitled to a new working time if:

a) his model in flight **or in the process of being launched** collides with another model in flight, or with a model in the process of being launched.

b) his model in flight or in the process of being launched collides with another competitors towline.

c) the competitors towline is hit by another model in flight or in the process of being launched.

d) the attempt has not been judged by the official time-keepers.

e) his attempt was hindered or aborted by an unexpected event, not within his control.

To claim a reflight considering the above mentioned conditions, the competitor has to make sure that the official time-keepers have noticed the hindering conditions and land his model immediately after this event.

Note that in the case the competitor continues to launch **or continues to fly after hindering conditions effected his flight** or relaunches after clearing of the hindering conditions, he is deemed to have waived his right to a new working time.

The new working time is to be granted to the competitor according to the following order of priorities:

- 1) in an incomplete group, or in a complete group on additional launching/landing spots;
- 2) if this is not achievable, then in a new group of several (minimum 4) re-flyers. **New group of re-flyers can be completed by other competitors selected by random draw to the number of 4. If the frequency or team membership of the drawn competitor does not fit or the competitor will not fly, the draw is repeated.**
- 3) if this is also not achievable, then with his original group at the end of the ongoing round.

In priority-case 2 and 3, the better of the two results of the original flight and the reflight will be the official score, except for the pilots who are allocated the new attempt. For those the result of the **reflight** is the official **score**. A competitor of this group who was not allocated the new attempt will not be entitled to another working time in case of hindering.

Dano je novo objašnjenje u kojim slučajevima pilot ima pravo na novi let. Značajna novost je način formiranja grupe ponavljača. Doduše, onako kako je zamišljeno pravilo će se vjerojatno primjenjivati samo na velikim natjecanjima. Bit izmjene je da ukoliko ima više pilota kojima je dodijeljeno pravo na ponovni let oni lete u novoj zajedničkoj grupi. Ukoliko ih je manje od 4 ta se grupa nadopunjava sa slučajno odabranim natjecateljima. Ukoliko slučajno odabrani natjecatelji imaju istu frekvenciju kao ponavljači ili su članovi iste ekipe ili ne žele ponovni let izvlačenje se ponavlja.

Deveta točka dnevnog reda bila je prikupljanje ponuda i dodjela organizacije svjetskih i europskih prvenstava za sljedeće razdoblje.

Svjetska i kontinentalna prvenstva se u pravilu dodjeljuju organizatoru dvije godine unaprijed, a statut FAI-a dozvoljava u iznimnim slučajevima i odstupanje od tog pravila. Slovačka delegacija je tražila, a može se reći i isforsirala glasanje o dodjeli svjetskog prvenstva za klasu F3J za 2006 godinu. Kako su bili jedini kandidati organizacija je dodijeljena Slovačkoj i gradu Martinu.

Za organizaciju svjetskog prvenstva za slobodnoleteće modele klase F1ABC bile su dvije ponude Argentine i Ukrajine. Tajnim glasanjem uz rezultat Argentina 20, Ukrajina 10, suzdržani 3, ne glasa 3 organizaciju je dobila Argentina. U svom izlaganju Argentinski delegat je najavio da bi se W.Ch. 2005. trebao održati tijekom svibnja jer tada očekuju najpovoljnije meteorološke uvjete.

Za organizaciju Europskog prvenstva za klasu F3J 2005. godine dane su dvije čvrste ponude Slovenije i Hrvatske. Predsjedavajući je prvo ponudio riječ Slovenskom delegatu. Budući da ga nije bilo, a da je predsjedavajući u svojim radnim materijalima imao zabilježeno da je riječ o čvrstoj ponudi to je kod njega izazvalo popriličnu uznemirenost. Situacija je još neko vrijeme bila prilično konfuzna ali nakon razjašnjenja da Slovenija i Slovačka nisu jedno te isto krenulo se u konstruktivnom smjeru. Sekretar CIAM-a g. Luca Gialanella rekao je da je Slovenije održala prezentaciju svoje ponude na prošlom sastanku biroa. Predsjedavajući g. Sandy Pimenoff je nakon toga prvo predložio da se glasanje o

dodijeli organizacije odloži sa sljedeći sastanak. Slobodno se može se reći da većina delegata tim prijedlogom nije bila zadovoljna. Budući da predsjedavajući svoj prijedlog o odgađanju donošenja odluke prilično čvrsto postavio i branio u prvi trenutak izgledalo je da će tako i ostati. Ipak, nakon konzultacija s generalnim sekretarom (glavnim tajnikom) FAI-a g. Maxom Bishopom o poštivanju postupka dodijele organizacije, pitao me je da li ja kao delegat Hrvatske želim da se odluka donese na plenarnoj sjednici. Kako je moj odgovor bio potvrđan, te da se je i većina ostalih delegata izjasnila da tako treba biti predsjedavajući je prihvatio da se glasa o izboru organizatora za Eu.Ch. 2005 F3J. Budući da nije bilo predstavnika Slovenije glasanje nije tajno, a rezultat je bio Hrvatska 33, Slovenija 1, 3 ne glasa (ne europski predstavnici).

Iako je to subjektivna ocjena želim naglasiti da je Hrvatska prezentacija (održana pomoću laptopa posuđenog od Slovačkih delegata) dobila znatno veći pljesak nego li Slovačka. Slovačku prezentaciju je održala mlađa gospođica pri čemu je bilo dosta ne modelarskih tema na koje je potrošeno previše vremena.

Unatoč tome što se u Hrvatskoj ne leti klasa F3B mislim da je interesantno za napomenuti da nije dobivene niti jedna ponuda za organizaciju europskog prvenstva 2004. godine niti svjetskog prvenstva 2005. godine.

Zadnja tema plenarne sjednice bila je izbor članova predsjedništva CIAM-a za sljedeću godinu. Nakon izbora u sastavu predsjedništva nije došlo do nikakvih promjena u odnosu na prošlu godinu. (Vidi sastav na <http://www.fai.org/directory/delegates.asp?id=7>)

Sljedeća sjednica biroa CIAM-a biti će 28. i 29. 11. 2003. godine, a sljedeća plenarna sjednica CIAM-a održat će se (11.) 12. i 13. 03. 2004. godine.

Rad plenarne sjednice CIAM-a završio je nekoliko minuta poslije 17.00 sati.

dr. sc. Zoran Lulić

Delegat HZS za CIAM